

אָרִיךְ יִתִּיר, ולא האריך יותר גם לפי שהשכינה היא עולם קצר וצריך לקצר בתפילה אליה (אור החמה ממחרח"ו) בְּגֵיזֵן דְּאִיהוּ מֵאֲרִי דְּבֵיתָא, וּפְקִיד בֵּיתִיהּ פְּדָקָא תַּוּי, וגם לפי שהוא בעל הבית כלומר בעלה דמטרוניתא וציוה את ביתו כראוי להיות (דף רמ"ה ע"א) וּבְגֵיזֵן כֶּךָ לֹא אָרִיךְ יִתִּיר בְּבַעוֹתֶיהָ. ולפיכך לא האריך יותר בתפילתו (נ"א ועל דא כולָהוּ) וְכִלְהוּ סְדוּרֵין, לְאִשְׁרָאָה שְׂכִינְתָא בְּעִלְמָא, ועל כן כל סידורי השבחים של ברכת יוצר הם כדי להמשיך ולהשכין את השכינה בעולם בְּמָה דְּאֻקִּימְנָא בְּכָל אֵינּוֹן (שְׁאָר) הַיְכָלֵין דְּקְאֲמָרן [י] כמו שבארנו בכל אותם ההיכלות שאמרנו (בפרשת בראשית דף מא ואילך).

אור הרשב"י

יְהִי לְרַצוֹן אֲמַרִי פִי וְהִגִּיזֵן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה
 יאהדונהי צוירי וְנוֹאֲלִי.
 [י] וכשהמתפלל הוא במלכות זעירא עלמא דנוקבא אז אמרו לקצר. וכן תפלת משה על מרים היה מספיק לשאול שאלה זו מן המלכות שהיא רופא כל בשר ולכן קיצר. ומ"ש בגנייהון דישראל, פ"י כי משה היה מתפלל לת"ת כנוכר פ' נשא באדרא דף ק"מ ע"ש כי לפי שחסרו המרגלים אמת מן העולם ודברו שקר לכן לא נזכר ואמת בפ' שלח לך. ואותם התיקונים הם תקוני הת"ת הנקראים זעיר אנפין כנוכר שם ורצה להתפלל שם באריכות כי הדכורא נקרא עלמא אריכא. וכן בענין העגל ג"כ שם היה עון כי פגמו ח"ו וכפרו בשו"ת ולכן האריך בתפלה. אמנם

עֲבָדְךָ שֶׁהִתְפַּלֵּל וְאָמַר לְפָנֶיךָ:
 אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ ר"ת שם קדוש
 אֲנַרְנָל
 (כשיאמר זה יטיף טיפות מים ויכוין למתק הדינים וגבורות בחסדים)
 וְלִמְעַן סוּד הַתְּפִלָּה הַזֹּאת וּשְׁמוֹת הַקִּדְשׁ הַרְמוּזִים בָּהּ וּמְצַרְפִּים בָּהּ, תַּחֲסוּם וְתַחְמַל וְתַרְחַם עַל עֲבָדְךָ (פב"פ), וְתַרְפָּאֵהוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף וְתַעֲלֶה אַרְוֵכָה וּמְרַפָּא לְכָל תַּחְלוּאֵיוֹ וְלְכָל מִבּוֹתָיו וְתַתֵּן לוֹ כַח וְכֹחַ וְכִרְיָאוֹת וְחֹזֶק וְאִמְץ בְּכָל אֲבָרָיו וְגִידָיו, וְתַרְחַמְהוּ וְתַחַיְהוּ חַיִּים אַרְבִּים טוֹבִים וּמְתַקְנִים, וְתַכְרַחְהוּ לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם, כִּי אֵל רּוֹפֵא רַחֲמָן וְנִאֲמָן אַתָּה.

הקדמה נוספת לענין ההיכלות

רְבִי שְׁמֵעוֹן קָם וְאָמַר רשב"י קם לכבוד התורה לפרש סודותיה, **וְכָאֵה חוֹלְקָא דִּילָךְ אָדָם קְדָמָאָה, בְּרִירָא דְכָל נְבָרָאִין,**
דְּקִיָּמִין בְּעֵלְמָא אשרי חלקך אדם הראשון בחיר כל הנבראים הנמצאים בעולם,
דְּרִבִּי לָךְ קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כְּלָא, שגידל אותך הקב"ה על הכל
 ומעלתך גדולה אפילו מהמלאכים **וְאֵעִיל לָךְ בְּנִנְתָּא דְעֶדָן,** והכניס אותך
 בגן עדן התחתון **וְאִתְקִין לָךְ שְׁבַעָה חוּפּוֹת בֵּיהּ** ותיקן לך בו שבע
 חופות, **לְאַשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּעֻנּוּנָא דְנַעַם עֲלָאָה,** כדי שתוכל להשתעשע
 ולהשיג בעונג העליון שהיא הבינה ששורה בג"ע העליון **כְּמָה דְאֵתְ אָמַר** (תהלים
 כז) כמו שנאמר **לְחֻזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ.** ופרשו
לְחֻזוֹת בְּנַעַם יְהוָה להשיג בנועם הבינה **לְעֵילָא** שהיא למעלה בג"ע
 העליון. **וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ לְתַתָּא.** ולבקר בהיכלו למטה בג"ע התחתון,
 ומבאר יותר **לְחֻזוֹת בְּנַעַם יְהוָה,** היינו **בְּאֵינוֹן שְׁבַעָה רְקִיעִין**

אור הרשב"י

למטרונגיתא דיליה. והיות התפלה אל המ'
 הטעם כי שם היה חמאת מרים לפי שח"ו נגעו
 בכבוד השכינה כי הלא משה היה פורש
 מאשתו לכבוד השכינה אשר היתה בזווג עמו
 ובדברים עליו דברים ההם נגעו בכבוד
 השכינה ולכן התפלל אליה שתמהול לה מה
 שקלקלה כנגדה ובכבודה. ע"כ מרח"ו. (ידיד
 נפש).

בשכינה אצטריך לקצרא. והאי צלותא
 דויצעק משה אל ה' היתה אל השכינה
 הנקראת אל כנודע מצד החסד. ולזה אמר
 אתה הנקי א"ל תרפא נא לאחותי. וזהו נא
 רפא נא לה ר"ל בבקשה ממך שתרפא נא
 לאחותי ולהיות התפלה במ' קצר תפלתו כי
 היא נקי במקום שאמרו לקצר אינו רשאי
 להאריך. וגם כי משה בעלה דמטרונגיתא הוה
 ולא הוצרך להתחנן כ"כ אלא כבעלא דפקיד

הלימוד היומי

לְעִילָא, באותם השבעה רקיעים שלמעלה בג"ע העליון וּלְבִקֵּר בְּהִיכְלוֹ
 הַיִּינוּ בְּאֵינֹן שְׁבַעַה רְקִיעֵין דְּלִתְתָא, באותם השבעה רקיעים שבג"ע
 הַתַּחְתּוֹן וְאֵלֵין קַיִמִין אֵלֵין לְקַבֵּל אֵלֵין והם מכוונים אלה כנגד אלה
 ולכן ע"י הרקיעים התחתונים אפשר להשיג ברקיעים העליונים [יא].

המשך דברי רשב"י לאדם הראשון

וּבְכֻלָּהוּ קָמַתְּ בְּגִנְתָּא דְעֵדֵן. ובכל ההיכלות עמדת בהם בגן עדן
 אֵינֹן שְׁבַעַה חוּפּוֹת עֲלָיִן קַדִּישֵׁין ואותם שבע
 חופות העליונות הקדושות שבג"ע העליון שהם סוד ז"ת דז"א, קַיִמִין עֲלָיִן
 לְעִילָא, לְאֵתְעֻטְרָא בְּהוּ. עמדו עליך למעלה כדי שתתעטר בהם וְאֵינֹן
 שְׁבַעַה תַּתְּאֵין, ואותם שבעה החופות התחתונות שהם בג"ע התחתון והם סוד
 הו"ת דמלכות קָמַתְּ בְּהוּ לְאֵשְׁתַּעֲשְׂעָא בְּהוּ, עמדת בהם להשתעשע
 בהם ועל ידם השגת גם בחופות העליונות דג"ע העליון וּבְכֻלָּהוּ אֲשָׁלִים לָךְ
 מְאָרְךְ, לְמַהוּי שְׁלִים בְּכֻלָּא ובכולם השלים אותם הקב"ה כדי שתהיה

אור הרשב"י

נפלאים וסתרי תורה העליונה, ולאחר שחזה
 בנועם ה' ברקיעים שבג"ע העליון, כשרצה
 לחקור במראה הנראה אליו ולעמוד על תוכן
 מציאות הענין, יבקר בהיכלו למטה, ועי"ז
 ישיג בגלוי את המראה הדק שראה ברקיעים
 העליונים. (הרמ"ק).

[יא] כי העומד בג"ע התחתון מתענג בהשגת
 רקיעיו ופרטיו נבראיו, שמתוכם משכיל את
 סודות התורה במידות העליונות, ומתוך
 הרקיעים של ג"ע התחתון משכיל גם מתוך
 ג"ע העליון והרקיעים שעליו, כי הם מכוונים
 אלה כנגד אלה, והכל הוא השגת סודות

הלימוד היומי

שלם בכל והיינו שהיה נמצא בג"ע התחתון בסוד הרוח ועולה לג"ע העליון בסוד הנשמה
זוהי שלימות האדם (רמ"ק).

אדה"ר רצה לחקור ולהשכיל בהיכלות הטומאה וגרם מות לכל העולם
עַד דְּאִתְדַחֵי רַגְלֵךְ, בְּתַר עֵיטָא דְּהָהוּא חֲוִיָּא בִישָׁא ובכל
 זה עמדת עד שנדחו רגליך ללכת אחר עצת הנחש הרע לחקור ולהשכיל בהיכלות
 של הקליפות כי הנחש הסיתו להשכיל בחכמות חיצוניות ולהסתכל במראות טמאות
 ולהתכלל מהם (הרמ"ק), **וְאִתְתַּרְבַּת מִנְּתָא דְּעֵדָן**, וגורשת מגן עדן
וְגַרְמַת מוֹתָא לָךְ, וְלִכְל עֲלָמָא, וגרמת מיתה לך ולכל העולם ולא היה
 זה עונש אלא שיצא ממקום החיים אל מקום המוות ולכן על ידו נגרם מות לכל העולם
 אפילו לבהמות וחיות כי בחטאו גרם שישלוט הס"מ בעולם [יב] **בְּגִין דְּשִׁבְקַת**
אֵלִין עֲדוּנִין דְּלַעִילָא וְתַתָּא, לפי שעזבת את אותם עידונים שבג"ע
 העליון והתחתון מלחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו **וְאִתְמַשְׁבַּת בְּתַר אֵינוּן**
כְּסוּפִין מְסֻאָבִין, דְּאֶקְרוּן ונמשכת אחר אותן תשוקות וכיסופים של ענייני
 החומר הטמא שמצד הנחש שהם נקראים (איוב כ) **רֵאשׁ פְּתָנִים, דְּגוּפָא**
מְשִׁיךְ בְּהוּ, וְלֹא רוּחָא. שהגוף נמשך אחריהם ולא הרוח כי הרוח מואסת

אור הרשב"י

[יב] הענין כי אדה"ר היתה נשמתו ורוחו
 גוברים על חומרו ולא היה כוסף אל ענייני
 החומר כלל כמו הצדיקים שבג"ע. ירד אליו
 סמא"ל והנחש וגילו לו דרכי הגוף והנאותיו
 אלו אשר אנו משוקעים בה, ואיזה מתיקות
 מגיע אל החומר מזה. וכיון שטעם רצה לרדת
 ולהגביר החומר על הנשמה והרוח כדרך
 שאנו מלובשים בו בעת הזאת. (ידיד נפש).

הלימוד